GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 66. Vinerĭ 22 Martie (3 Aprilie) 1885.

Brașovŭ, 21 Martie (2 Aprilie) 1885.

Rareorĭ a vĕḍutŭ camera francesă o ședință atâtŭ de turbulentă ca cea dela 30 Martie n. Furtuna ce s'a ridicatŭ în cameră în contra cabinetului Ferry a fostŭ efectulŭ luptei dela Lang-Son, unde numĕrulŭ preponderantŭ alŭ Chinesilorŭ a sdrobitŭ cu desĕvêrșire trupele francese

Tóte tribunele camerei erau pline, întregŭ corpulŭ diplomaticŭ din Parisŭ a asistatŭ la acéstă ședință, în care oposițiunea a repurtatŭ o victoriă complectă. Și nicĭ că putea fi altfelŭ, când întregŭ Parisulŭ era în picióre, amenințândŭ cu revoluțiune, dacă Ferry cu întregulŭ cabinetŭ nu va demisiona.

Când s'a cetitŭ votulŭ datŭ de cameră asupra moțiunei lui Clémenceau, prin care s'a datŭ votŭ de blamŭ cabinetului, maioritatea a părăsitŭ camera în strigătele oposițiunei, care n'a crutatŭ nicĭ cuvêntulŭ de "trădătorŭ“ pentru Ferry. Grația tactului politicŭ alŭ ministrului președinte, care vĕḍêndŭ situațiunea cea grea în care se află ș'a datŭ demisiunea chiarŭ atuncĭ în cameră, nu s'au întêmplatŭ scene regretabile nicĭ în cameră, nicĭ înaintea edificiului parlamentului care era asediatŭ de lume, și nicĭ ravolta nu s'a pututŭ înscena.

Totŭ tactului politicŭ alŭ sĕu are a se mulțămi și respingerea de cătră cameră a moțiunei bonapartistului Delafosse, prin care se cerea darea în judecată a ministerului. Astfelŭ după o durată de doi anĭ de ḍile cabinetulŭ Ferry, care fusese chematŭ la guvernŭ totŭ în o asemenea grea situațiune politică esternă, și-a sfêrșitŭ ḍilele tocmai în momentulŭ, când Ferry îșĭ propusese sĕ desvólte o energiă, care sĕ înspăimânte pe China, reparândŭ tóte greșelele de până acuma.

Oposițiunea, ce'i dreptŭ, a mersŭ pré departe imputândŭ ministrului Ferry trădare. Ceea ce i-se póte imputá este singurulŭ faptŭ, că socotindŭ pré slabĭ pe Chinezĭ, n'a luatŭ dela începutŭ mĕsurĭ energice, ca sĕ se trimétă trupe îndestulitóre în Tonching. Cu tóte acestea credemŭ, că în acéstă grea situațiune se putea înlătură trântirea cabinetului, căcĭ prin perderea dela Lang-Son armele francese n'au suferitŭ nicĭ o desonóre. Nimenea nu póte pretinde, ca o mână de trupe sĕ iasă victoriόse dintr'o încăerare cu unŭ dușmanŭ înḍecitŭ de mare.

Singurulŭ rĕu ce resultă din acéstă perdere a Francesilorŭ, este că pacea între Francia și China s'a mai amênatŭ pentru câtva timpŭ, căcĭ de o victoriă a Chinei asupra Franciei, mai cu sémă după sosirea trupelorŭ întăritóre francese, nicĭ vorbă nu póte fi.

Ministerulŭ Ferry era destulŭ de tare ca sĕ pótă scóte Francia din acéstă grea situațiune și luase chiar hotărîrea sĕ céră unŭ creditŭ de două sute de milióne, cu scopŭ de a mări numĕrulŭ trupelorŭ francese din Tonking și de a termina câtŭ mai curêndŭ acest rĕsboiu, care cere atâtŭ de enorme jertfe și în ómenĭ și în banĭ.

Mai multŭ ca oposițiunea însă a contribuitŭ la căderea ministerului amărîciunea ce a cuprinsŭ întréga poporațiune în contra lui Ferry punêndu-i alternativa: séu demisionéză séu revoluțiunea isbucnesce. Patriotismulŭ lui Ferry îĭ impunea sĕ cedeze acestui curentŭ publicŭ, dacă nu voia sĕ védă póte întréga Francia în ferbere — o situațiune care în timpulŭ de față, când nu se vorbesce decâtŭ de viitóre încaerărĭ și transformărĭ, numai bine nu putea aduce Franciei.

Ce privesce cestiunea Tonchingului, căderea lui Ferry nu are tocmai mare însemnătate, de órece orĭ ce guvernŭ i-ar lua loculŭ, rĕsboiulŭ cu China se va continua, căcĭ aci nu e vorba numai de onórea armelorŭ franceze, ci de vaḍa Europii față cu depărtatele state orientale.

Căderea lui Ferry are însă însemnătate din punctulŭ de vedere alŭ politicii europene. Se scie, că Ferry a lucratŭ pentru menținerea păcii, a legatŭ strînse relațiunĭ cu Germania, și foile germane au dreptate sĕ aștepte cu încordare formarea noului ministerŭ. In casŭ că acesta ar fi radicalŭ, atuncĭ esistă temerea, că și politica europénă a Franciei ar lua o altă direcțiune; dar temerea acésta dispare în fața împrejurărei, că maioritatea camerei o forméză partida regublicană moderată, din sênulŭ căreia, a eșitŭ și cabinetulŭ Ferry și din sînulŭ căreia va eșĭ și noulŭ ministerŭ.

CRONICA POLITICĂ.

»Daily News‘ anunță din Petersbnrg, că ambasadorulŭ germanŭ arŭ fi informatŭ de curêndŭ pe domnulŭ Giers, că Germania doresce o aplanare pacînică a conflictului afganŭ. Giers, se spune, că a datŭ unŭ rĕspunsŭ fórte liniștitorŭ și în modŭ indirectŭ 'ĭ-arŭ fi datŭ sĕ înțelégă, că Rusia are credință în bunele servicii ale Germaniei, în casŭ când conflictulŭ nu se va aplana directŭ între Rusia și Anglia. Ambasadorulŭ ar fi rĕspunsŭ la acésta, că Germania nu se dă înapoi, când i se cerŭ serviciile ei, și arŭ fi esprimatŭ credința, că evenimentele viitóre le va face netrebuitóre acele servicii. De altă parte află »Daily Telegraph», că Inalta Pórtă arŭ fi respinsŭ alianța oferită de Rusia.

*

In legătură cu conflictul dela hotarele afgane se aduce acumŭ și o eventuală cooperare anglo-italiană în Egiptŭ. Roma ar trata adecă cu Londra în acelŭ sensŭ, ca trebuindŭ Anglia sĕ 'și retragă trupele dela Nilŭ — décă s'arŭ naște rĕsboiulŭ cu Rusia — armatele italiene sĕ ocupe Cairo și Alexandria. — Despre rĕsboiŭ „Times‘ se esprimă așa: „Unŭ astfelŭ de rĕsboiŭ noi nu 'lŭ vomŭ începe cu inima ușurată, deși cn încredere în sfêrșitulŭ lui și cu tare credință în dreptatea causei naționale și în însemnătatea intereselorŭ statului, pentru carĭ se pórtă. Țera nu are lipsă de spiritŭ militarŭ, ea e de facto unită pentru sprijinirea politicei naționale și pentru aceea ea nu se va înspăimânta, de-arŭ trebui sĕ se mĕsure singură cu Anglia. Pentru aceea nu trebue sĕ se admită, că noi vomŭ fi fără aliațĭ. Anumite puterĭ europene nu ar fi chiarŭ indispuse sĕ se răfuiască cu Rusia în césulŭ ei de cercare; și décă pentru noi ar fi de lipsă sĕ căutăm alianța cu Sultanulŭ, nu arŭ fi greu a'i oferi condițiunĭ admisibile. Dar aceste suntŭ conjecturĭ, carĭ numai mai târḍiu arŭ putea ajunge la valóre.» — Unŭ altŭ ḍiarŭ englezŭ află că tóte puterile aŭ trimisŭ instrucții ambasadorilorŭ lorŭ din Londra și Petersburg, sĕ înduplece pe guverne a aplana conflictulŭ. Ambasadorii asigură, că guvernele suntŭ dispuse a urma sfaturile lorŭ. Vorbindŭ de acestŭ conflictŭ „Standard» face si o statistică a armatei engleze, ce 'ĭ gata de bătae. Cavaleria e representată prin cifra de 10,000 ómenĭ, artileria călărĕță 2300, artileria de câmpŭ 6000, artileria de garnisónă 3800, trupele de geniu 2500, și înfanteria 65,000; reservele și milițiele 70,057 ómenĭ.

*

Referitorŭ la rĕscóla din Prizrena se scrie din Pristina urmĕtórele: Primindŭ Ibrachim pașa, comandantulŭ Pristinei, sângeaculŭ Prizrenei a conchematŭ Scupcina Arnăuțilorŭ și le-a cerutŭ, sĕ plătéscă érășĭ dările, ce nu s'au mai luatŭ de 19 anĭ, sĕ dea unŭ contingentŭ de recruțĭ, ce n'au mai făcutŭ până acum și sĕ plătéscă de capŭ unŭ piastru dajde. Arnăuții nn s'au învoitŭ cu nicĭ una din aceste cererĭ și neprimindu-se unele condițiunĭ puse de dênșii se resculară. Lupta o începură în Prizrena, și în cea dintâiu ḍi căḍură 5 nizamĭ și 300 Arnăuțĭ. A doua ḍi se bătură 7 césurĭ. După alte câteva lovirĭ, doi begĭ veniră cu 1500 ómenĭ la Prizrena și cercară sĕ împace pe Ibrahim pașa cu Arnăuții, dar pașa nu a voitŭ ḍicêndŭ, că »Sultanulŭ nu voiesce sĕ tracteze cu regĭ, atâtŭ mai puținŭ cu niște rebelĭ.» Begiĭ Riza și Ahmed se uniră cu Arnăuții sĕ alunge pe pașa Ibrahim; rupseră sîrmele telegrafice, pentru ca Ibrahim sĕ nu pótă sĕ se înțelégă cu Constantinopolulŭ. Rĕscóla a fostŭ cu tóte acestea anunțată la Inalta Pórtă și așa i-se trimise lui Ibrahim ajutorŭ. La acțiune ia o însemnată parte și pașa Ali din Gusinje.

Parastasele întru pomenirea martirilorŭ noștrii din 1784—1785.

Oarța de josŭ, la 21 Martie 1885.

Domnule Redactorŭ! Noi locuitorii, adecă „biserica drept-credinciósă“ de Oarța de josŭ cu ajutorulŭ lui Dumneḍeu amŭ făcutŭ parastasŭ pentru martirii dela 1784—1785 Horia, Cloșca și Crișianŭ la 21 Martie n. a. c. „la ciasulŭ 11.“

Ḍicŭ la „ciasulŭ 11,“ pentrucă de și în anulŭ trecutŭ mi-am fostŭ însemnatŭ, în inimă, ḍiua tristă de 28 Faurŭ din 1785, cetindŭ „Horavilag“-ulŭ lui Szilagyi și altele, totuși, uitându-me în luminosulŭ trecutŭ, éră am aflatŭ ḍiua tristă a martirilorŭ, și sperândŭ, că bunulŭ D-ḍeu și la „ciasulŭ 11“ ne va primi fapta bună creștinéscă, l'am rugatŭ pe on. d. parochŭ localŭ, sĕ facemŭ pentru martirii libertății nóstre Horia, Cloșca și Crișianŭ unŭ parastasŭ, la ce on. d. învoindu-se, am vorbitŭ cu câți-va din fruntașii satului, ca sĕ facemŭ o pomană pentru martirii noștri. Și apoi, ca sĕ fiă lucrulŭ mai bunŭ, m'am consultatŭ și cu o femee alésă despre pregătirea mâncărilorŭ, ce sĕ se 'mpartă la ómenĭ sĕrmanĭ.

Consultările cu toți, precum s'a vĕḍutŭ din reușita lucrului, au fostŭ într'unŭ ciasŭ bunŭ.

Femeile nóstre orĭ-unde conveniamŭ cu ele, totŭ dé-una mi se arĕtau gata la serviciulŭ mărețŭ.

Toți și tóte au așteptatŭ cu mare dorŭ ḍiua de 9 (21) Martie.

Diminéța la 8 óre clopotele au chematŭ prin sunetulŭ lorŭ credincioșii la parastasulŭ eroilorŭ Horia, Cloșca și Crișianŭ.

'Ți-erá mai mare dragulŭ a privĭ poporenii cu prinósele subsuóră, îmbrăcațĭ sĕrbătoresce.

La acestŭ parastasŭ au participatŭ dela fruntașii satului, până la celŭ din urmă omŭ.

Numai la ḍile marĭ avemŭ așa frumosŭ publicŭ la sf. biserică, ca în ḍiua acésta.

La servirea parastasului, când s'au cântatŭ

Tropariele morţilorŭ efectulŭ jalei s'a obsevatŭ în tóte feţele.

După binecuvêntare toţĭ credincioşii au plecatŭ într'unŭ mersŭ la o casă destulŭ de mare în apropiarea bisericei.

Intrândŭ în casă, primadată amŭ făcutŭ Sfeştaniă, apoi s'au întinsŭ şése mese; 35 de credincioşĭ au contribuitŭ din prisosulŭ lorŭ la pomana eroilorŭ.

Nu potŭ crede, sĕ se fi făcutŭ undeva o aşa frumósă pomenire.

Toţĭ mesenii au glorificatŭ pe acei trei eroi Horia, Cloşca şi Crişianŭ, carĭ au luptatŭ cu credinţa pentru libertatea nóstră.

După „vecĭnica lorŭ amintire," cu o mare îndestulire şi laudă s'au depărtatŭ toţĭ fraţii, între carĭ au fostŭ sĕracĭ mai mulţĭ şi din satele vecine.

I-am audĭtŭ dicêndŭ, că asemenea pomenire vorŭ face cu ajutorulŭ lui D-deu în totŭ anulŭ de aci înainte. -pr-

SCIRILE DILEI.

Ministrulŭ unguroscŭ de agricultură, industriă şi comerţŭ a numitŭ pe timpŭ nehotărîtŭ, pe fişpanulŭ comitatului Bistriţa-Năsĕudŭ, Banffy, comisarŭ guvernamentalŭ pentru pădurăria acelui ţinutŭ.

—0—

La camera de comerţŭ din Braşovŭ s'a alesŭ vicesecretarŭ Drnd. Eugeniu Jekelius.

—0—

„Kolozsv. Közlöny" pledéză pentru înfiinţarea unei reuniunĭ carpatine unguresci în Ardélŭ. Numita fóiă doresce ca reuniunea sĕu sĕ fiă neatêrnată, sĕu sĕ se alăture la reuniunea carpatină a ţĕrilorŭ unguresci.

—0—

Tribunalulŭ de onóre militarŭ din Olmütz, esaminândŭ plângerea sergentelui majorŭ, care a fostŭ condamnatŭ la mórte fiindcă atentase la viaţa colonelului Sedlmayer, a găsitŭ dréptă plângerea sergentului şi a hotărîtŭ, ca colonelulŭ Sedlmayer, maiorulŭ Schwarz şi căpitanulŭ delicventului sĕ-şĭ pérdă gradulŭ oficerescŭ. Li s'a asiguratŭ însă pensiunea pe calea graţierii.

—0—

După cum se vorbesce prin Făgăraşŭ, batalionulŭ din reg. de inf. Nr. 2, care ţine garnisóna acolo, va fi pornitŭ în curêndŭ în Bosnia.

Resoluţiunea representanţei comitatului Sibiu în afacerea reuniunei de maghiarisare.

(Urmare).

Părerea aceea, că sentimentulŭ patrioticŭ ar atêrna dela limba maghiară, e totŭ atâtŭ de volnică şi trebue sĕ ducă la escese, ca şi opiniunea, pe care se baséză maghiarisarea numelorŭ, că adecă patriotismulŭ stă în legătură cu purtarea unui nume de familiă maghiarŭ, — o opiniune acésta, care apare deja cu greutatea unei presiunĭ oficióse, precum o dovedesce şi următorulŭ ordin presidialŭ alŭ direcţiunii de foresteriă reg. ung. din Cluşŭ, datŭ tuturorŭ administraţiunilorŭ de foresteriă cu data de 16 Decemvre 1881 Nr. pres. 161:

......»Prin aceea s'ar justifica nisuinţele cercurilorŭ conducĕtóre mai bine, dacă corpulŭ funcţionarilorŭ de foresteriă mergêndŭ mână în mână cu desvoltarea literaturei maghiare şi cu manifestarea sentimentului patrioticŭ, ar încorona prin o listă de nume maghiare acea zidire, alŭ cărei fundamentŭ a costatŭ atâta abnegare, trudă şi ostenélă. E însĕ regretabilŭ, că cu tóte aceste dovedĭ ale unui spiritŭ bunŭ, abia se află în Ungaria o corporaţiune, unde sĕ se ivéscă atâtea nume streine, ca şi chiar la personalulŭ forestierŭ. Spre a contrabalanţa pe deoparte acéstă anomaliă, ér pe de altă parte şi ca superiorulŭ d-vóstre binevoitorŭ, care e convinsŭ despre aceea, că maghiarisarea numelui e împreunată şi cu órecare favorŭ pentru d-vóstră (hogy a névmagyarositàssal egyenlö viszonyok között némi elönyök is kapcsolatosak) îmĭ ţînŭ de datorinţă — în favorulŭ d-vóstre, — de a vĕ încuragiá spre o mişcare în massă, de a vĕ provoca şi de a vĕ însufleţi cu cele mai bune intenţiunĭ spre acésta. Vĕ provocŭ totodată, ca se rĕspândiţĭ acestŭ spiritŭ cu zelŭ şi între pădurarii subordinaţĭ domniilorŭ-vóstre. Modalitatea esecutării maghiarisării de nume e uşurată întru atâta, încâtŭ are sĕ se aşternă simplu o cerere, provĕdută cu unŭ timbru de 50 cr., şi instruată cu cărţile de botezŭ ale copiilorŭ şi cu tabela de serviciu vice-comitelui comitatensŭ. In tabela de serviciu e de însemnatŭ cu deosebire loculŭ nascerîi şi alŭ ubicaţiunii, posiţiunea şi moralitatea. Cluşŭ la 16 Decemvre 1881. **Girsik** m. p.«

Sunt surprindĕtóre, atâtŭ acusa din Cluşŭ, câtŭ şi aceea, care s'a făcutŭ prin scrisórea dela Şemniţ-Diln, şi forte potrivite spre a escusa acusa, adusă de către reuniunile de maghiarisare în direcţiune agresivă asupra regresului şi strâmtoririi naţionale a meghiarismului! Spre propagarea culturei maghiare servescŭ şcólele cele multe de statŭ, ale confesiunilorŭ, comunelorŭ, corporaţiunilorŭ şi alte institute de crescere, a cărorŭ limbă de propunere e în mare parte cea maghiară. Desvoltarea naţională a fiinţei maghiare e de totŭ liberă în ţera acésta, unde tótă puterea publică se află în mâna Maghiarilorŭ. Décă decĭ vr'o naţionalitate în ţéra acésta ar avé sĕ se plângă de persecutarea şi negligerea limbii sale, atuncĭ de sigurŭ nu e naţionalitatea maghiară aceea.

Décă e cineva, atuncĭ sunt cetăţenii nemaghiarĭ ai acestei ţĕrĭ îndreptăţiţĭ, de a arĕta mĕsura inegală de drepturĭ şi datorinţe, deórece ei, deşi supórtă totŭ acele datorinţe. Totŭ acea contribuţiune de banĭ şi sânge, ca şi compatrioţii lorŭ maghiarĭ, trebue sĕ renunţe la întrebuinţarea veniturilorŭ statului adunate prin prestaţiunile tuturorŭ cetăţenilorŭ şi trebue prin urmare sĕ renunţe la satisfacerea intereselorŭ lorŭ culturale, până când din mijlócele statului se subvenţionéză teatre, academii, universităţĭ, gimnasii şi şcóle poporale maghiare, şi limba poporaţiunii nemaghiare e esclusă din oficiile de statŭ chiar şi la cele mai inferióre instanţe, carĭ vinŭ aşa dicêndŭ în atingere cu poporaţiunea poliglotă.

Aceea, că locuitorii ţĕrii, carĭ nu sciu limba maghiară, suferŭ marĭ desavantagii pe lêngă folosirea esclusîvă a limbii maghiare în ramurile administraţiunii publice, deórece ordinaţiunĭ, hotărîrĭ, sentinţe judecătoresci, admoniţiunĭ de dare, prescrierĭ etc. etc.; sunt tóte maghiare şi nu le înţelegŭ de locŭ, aceea se recunósce indirectŭ şi de către reuniunile de maghiarisare, spunêndŭ, că prin rĕspândirea limbii maghiare vorŭ sĕ facă o mare bunătate civilorŭ nemaghiarĭ.

Bariera însĕ, care prin deosebirea de limbă e pusă între oficiu şi poporŭ şi înstrăinarea crescêndă a unuia de către celalaltŭ, nu se va puté înlătura prin aceea, ca poporulŭ sĕ se acomodeze scinţii limbistice a birocraţiei, — ci prin aceea se vorŭ putea mai uşorŭ înlătura greutăţile, dacă oficiulŭ se acomodéză celŭ puţinŭ la instanţele, cu carĭ stă poporulŭ în imediata atingere, după limba poporaţiunii,

A pretinde contrarulŭ dela acésta într'o ţeră poliglotă, însemnéză a pretinde ceva imposibilŭ şi neumanŭ. O astfelŭ de ţintă după natura lucrurilorŭ nu numai nu se póte ajunge, ci chiar şi nisuinţa spre aceea însemnéză anunţarea unui resbelŭ de esterminare în contra caracterului poliglotŭ, şi trebue sĕ producă lupte desastróse, — întocmai, ca în vécurile de mai înainte cugetele nebune ale unei unităţĭ religionare, pe carĭ guvernele de odinióră încă cugetatau sĕ le folosésca spre a creá statului cu o legătură mai multŭ, — întocmai precum şi scrisórea cetăţilorŭ montanistice Şemniţŭ şi Dilnŭ vede în învĕţarea limbii statului de către tótă poporaţiunea o legătură puternică socială, care légă tótă poporaţiunea de acéstă patriă« — trebuia sĕ aprindă făcliă grozavului resbelŭ religionarŭ, care a causatŭ rane adêncĭ şi carĭ s'au estinsŭ până în dilele nóstre.

Chiar cultura, care e legată de relaţiunile limbistice existente şi prin urmare, care şi în Ungaria, dacă e vorba, ca dânsa sĕ se lăţéscă şi înrădăcineze, cere cultivarea limbilorŭ nemaghiare, chiarŭ acéstă cultură se vatĕmă prin tendenţa „Reuniunilor de cultură maghiară", deórece aceste îşĭ alegŭ cu preferenţă ca obiectŭ de încercare pruncii nemaghiari în vêrsta fragedă, în care se deşteptă mână în mână cu formarea limbii, cu sunetulŭ dulce alŭ limbii materne, puterile spirituale şi morale ale omului, şi voiescŭ sĕ'ĭ răpéscă dela »casa părintéscă« — vatra limbii materne nemaghiare — prin scóla maghiară, prin unŭ »institutŭ«, care nu póte substitui nicĭ când influenţa educătóre şi moralisatóre a casei părintescĭ. »Scopulŭ reuniunii" — se dice în statutele acestorŭ reuniunĭ (vedĭ § 3 al reuniunii de cultură maghiară din Unguria de susŭ) — „e: a păstra şi cresce în »poporaţiunea nemaghiară« spiritulŭ maghiarŭ şi a respândì cunoscinţa limbii maghiare ca limbă a statului. Pentru ajungerea acestui scopŭ înfiinţéză pe teritoriulŭ jurisdicţiunilorŭ, trase eventualŭ în cerculŭ sĕu de activitate, după putinţa mijlócelorŭ sale banale proprii, asile de băieţĭ, grădinĭ de băieţĭ froebeliane, scóle poporale elementare şi mai înalte şi respective le sprigineste fără considerare la caracterulŭ lorŭ: premiéză pe învĕţătorii meritaţĭ întru lucrarea în spiritŭ patrioticŭ şi în rĕspândirea limbii maghiare, precum şi pe şcolarii, cari dovedescŭ unŭ progresŭ deosebitŭ în însuşirea limbii maghiare; provede şcolarii sĕrmani cu cărţi de învĕţămêntŭ şi cu vestminte: — cu unŭ cuvêntŭ întrebuinţéză tóte mijlócele legale pentru împlinirea problemei sale.»

Mijlócele citate aci suntŭ evidentŭ destinate pentru a le răpì copiilorŭ născuţĭ din părinţĭ nemaghiarĭ limba maternă. »Asilele de copii şi grădinele de copii maghiare« nu însémnă altceva, decâtŭ ca sĕ se dedee copilulŭ cu limba maghiară în etatea, când începe mai ântêiu învĕţarea limbii şi ca acéstă limbă se ocupe loculŭ, care îĭ compete în modŭ naturalŭ limbii materne, astfelŭ încâtŭ pentru acésta numai rĕmâne locŭ. Părinţii apoi nu'lŭ mai înţelegŭ pe propriulŭ lorŭ copilŭ, când se întórce la vatra părintéscă din grădina maghiară de copii şi din scóla maghiară. Prin premiarea învĕţătorilorŭ şi a scolarilorŭ, prin ajutorarea în miseriă cu mijlóce de învĕţămêntŭ şi de traiŭ are sĕ se vîre în familie seducerea pentru a răpî copilului limba înnăscută.

A contribuì pentru aceste scopurĭ cu banii proprii şi cu lucrarea propriă suntŭ recercaţĭ locuitorii germanĭ şi românĭ ai comitatului Sibiiu prin adresele din Clujŭ şi Şemniţŭ. Desconsiderarea vieţei nemaghiare provócă indignaţiune prin presupunerea negenată, că naţionalităţile nemaghiare suntŭ capabile de a se sinucide.

Nu mai puţinŭ de condamnatŭ e pretenţiunea de a le

FOILETONŬ.

Martirii Crucii din ambele Dacii.

(Urmare).

St. Innulŭ, Pinnulŭ, Rimmulŭ.

(25—95 d. Chr.)

Cei dintêiu Dacĭ creştinĭ au fostŭ Innulŭ, Pinnulŭ şi Rimmulŭ. Aceştia se vĕdŭ a fi trăitŭ în timpulŭ regilorŭ Dacĭ Cotisonŭ şi Dura. Cu ocasiunea propagării Evangeliei de apostolulŭ Andreiu pe malulŭ dreptŭ alŭ Dunării, bravii noştri Dacĭ, trecêndŭ din partea stângă a acestui rîu în Missii, însoţiră pe apostolulŭ lui Christŭ în propagarea Evangeliei printre popórele Dunării de josŭ. Aceştĭ glorioşĭ Dacĭ învĕţară dela sfântulŭ Andreiu credinţa creştină şi se botezară de către acestŭ apostolŭ. Când discipululŭ lui Christŭ vĕdù pe clienţii sĕi demnĭ de misiunea apostolică, le dete binecuvêntarea sa şi-i liberà a se întórce în patria lorŭ, ca singurĭ acuma sĕ propage Evangelia între compatrioţii lorŭ, După ce Innulŭ, Pinnulŭ şi Rimmulŭ propagară creştinismulŭ în Dacia Traiană, şi după ce făcură şi ei discipulĭ din compatrioţii lorŭ, fură apoi ucişĭ de înşişĭ compatrioţii lorŭ; însĕ obscuritatea timpurilorŭ în care au trăitŭ ei a făcutŭ, ca sĕ nu se mai scie nicĭ acuratŭ anulŭ morţii lorŭ, nicĭ loculŭ martiriului lorŭ, precum nicĭ loculŭ înmormêntării rĕmăşiţelorŭ lorŭ mortale. Ferice voĕ, apostolĭ ai patriei lui Decebalŭ! Voi începurăţĭ a sĕmâna între Dacĭ sĕmânţa evangelică! Voi ocuparăţĭ catedra lui Zamolcse şi a lui Deceneu. Insĕ sânta doctrină ce propăgarăţĭ în patria vóstră era pré radicală pentru compatrioţii voştri barbarĭ, prin urmare mórtea urma sĕ fie dreptatea propagării ideilorŭ evangelice! Doctrina predecesorilorŭ voştri profeţĭ (Zamolcse şi Deceneu) urma sĕ învingă deocamdată noua religiune, ca şi Mosaismulŭ pe Creştinismŭ la prima sa arătare în Palestina. Reforma lui Zamolcse şi Deceneu era învechită între Dacĭ şi poporulŭ vostru era familiarisatŭ cu ea de secolĭ întregĭ; de aceea compatrioţii vĕ sacrificară pe altariulŭ înălţatŭ de voi înşivĕ în patria vóstră! Românii însĕ vĕ suntŭ datorĭ recunoscinţă pentru prima radă de lumină creştinéscă ce voi aţĭ rĕvĕrsatŭ în ambele Dacii. Voi aţĭ aruncatŭ ântêia sĕmânţă divină, care rĕsărì peste puţinŭ timpŭ atâta de frumósă şi dete fructe atâtŭ de dulcĭ şi nemuritóre. Onóre şi gloriă voĕ, primii martirĭ ai crucii în patria lui Decebalŭ.

St. Mercurie.

(221—250 d. Chr.)

Martirulŭ Mercurie era fiulŭ lui Gordianŭ, ostaşŭ romanŭ din Dacia lui Traianŭ. Acestŭ Gordianŭ se dice, că ar fi fostŭ de némŭ Scitŭ; însĕ născutŭ şi naturalisatŭ în Dacia, încă din timpulŭ tatălui sĕu, printre coloniile romane de aicĭ; însuşĭ sântulŭ Mercurie mărturisesce acéstă origine a sa. Gordianŭ după ce se retrase din serviciulŭ militarŭ (legiunea Martionilorŭ) se reîntórse la căminulŭ părintescŭ cultivândŭ pămêntulŭ în loculŭ sĕu natalŭ din Dacia. Prin serviciile ce aduse patrii sale, elŭ căpĕtase dreptulŭ de cetăţénŭ romanŭ şi făcea parte din familiile cele mai însemnate ale Daciei. Intre alţĭ copii ai cetăţénului Gordianŭ, celŭ ântêiu născutŭ era Mercurie care, urmândŭ esemplulŭ tatălui sĕu, apucà armele pentru apĕrarea patriei sale. Elŭ servea acuma ca oficerŭ, în legiunea Martensis din Armenia mare, sub comanda ducelui Saturninŭ. Mai în tóte resbelele Romanilorŭ cu Goţii şi cu alţĭ barbarĭ, ce bântuiau Dacia, legiunea Martensis luà o parte activă, şi Mercurie ca într'o scólă de resbelŭ se perfecţionà aci in arta militară Intr'una din bătăile Romanilorŭ cu barbarii, Mercurie desvoltà unŭ eroismŭ din cele mai marĭ: elŭ străbătŭ în taberele inimice şi omorî singurŭ pe unulŭ din capii Goţilorŭ, pe cari fugărindu-i îi aruncà peste Dunăre; cu unŭ cuvêntŭ triumfulŭ acestei campanii Romanii suntŭ datorĭ lui Mercurie. Decie împĕratulŭ, luândŭ în consideraţiune frumósele succese militare ale lui Mercurie îlŭ ridicà la demnitatea de duce alŭ legiunilorŭ din Dacia.

(Va urma).

face pe »jurisdicţiunĭ‘ organe de luptă pentru nisuinţele acestorŭ reuniunĭ. Prin acésta nu numai că »administraţiunea publică‘ se subtrage dela chemarea sa, ci se face chiar duşmana acesteia, dacă se póte presupune despre dênsa — după cum se face în numitele adrese, — că ea, care e chemată a servì numai binelui »tuturorŭ« cetăţenilorŭ, prin urmare nu tendenţelorŭ unilaterale ale unei naţionalităţĭ şi cu atâta mai puţinŭ unorŭ tendenţe îndreptate în contra celoralte naţionalităţĭ, ar fi în stare să sprigineścă activitatea acestorŭ reuniunĭ cu scopurĭ şi mijlóce nemorale. care turbură pacea naţională, şi acolo, unde puterea şi seducerea nu suntŭ suficiente, sĕ aplice puterea ei de presiune. Trebue avisate dar’ cu abusulŭ gravŭ de putere oficială şi condamnate organele publice, cari s’arŭ pune în serviciulŭ acestorŭ nisuinţe corumpĕtóre.

Nisuinţele de maghiarisare suntŭ acomodate a face din cetăţenii nemaghiari aceea, ce nu suntŭ, dar cu neconsiderarea trecutului lorŭ istoricŭ şi a dreptului lorŭ civicŭ de statŭ în adresa din Clujŭ suntŭ numiţĭ »străinĭ» în acéstă ţară. Nisuinţele de maghiarisare strujescŭ instituţiunile interne ale statului, în locŭ ca sĕ le întăréscă: ele nimicescŭ alipirea veche, moştenită către patriă a cetăţenilorŭ nemaghiarĭ vătĕmaţĭ în simţemintele lorŭ cele mai intime; ele împedecă aptitudinea de acţiune a monarchiei în afară şi micşoréză însĕmnătatea aceleia în cerculŭ statelorŭ europene.

Naţionalităţile nemaghiare posedŭ o consciinţă naţională viuă. Pentru dînsele încă are valóre ceeace s’a ḑisŭ în adresa dietei ungare dela 10 Augustŭ 1861: Dacă popórele arŭ fi fără vre unŭ simţimêntŭ politicŭ mai desvoltatŭ şi fără voinţă, în acestŭ casŭ ar fi uşorŭ a le contopì şi a creà în lipsa unei unităţĭ naturale o unitate artificiósă... Dar’ astăḑi simtŭ deja naţionalităţile, simte fiecare clasă a peporului preţulŭ libertăţii politice şi alŭ independinţii legale, se alipesce de aceea cu pietate şi arareori succede, cu delăturarea acestorŭ simţeminte şi a acestei pietăţĭ, a reforma popóre şi ţerĭ conformŭ teoriilorŭ politice contra voinţii lorŭ. Da, astfelŭ de încercărĭ suntŭ împreunate adeseorĭ cu pericolŭ, deórece libertatea de voinţă e pentru singuraticĭ o comóră atâtŭ de scumpă, încâtŭ pe preţulŭ jertfirii aceleia nu primescŭ bucurosŭ nicĭ chiar aceea ce de bună voiă arŭ fi fostŭ folositorŭ şi în interesulŭ lorŭ.»

Simţemêntulŭ îndreptăţitŭ alŭ amărîciunii faţă cu astfelŭ de încercărĭ se alimentéză prin aducerea aminte de trecutŭ, care e cu atâtŭ mai nestersŭ din memoria naţionalităţilorŭ nemaghiare, cu câtŭ e presentulŭ mai apĕsătorŭ, cu câtŭ e mai mare regresulŭ şi scurtarea ce o simtŭ în drepturile lorŭ acuma, în comparaţiune cu timpurile de mai nainte.

Adresa comitatului Sibiiu către celelalte corporaţiunĭ.

Locuitorii nemaghiarĭ ai Transilvaniei se simtŭ îndeosebĭ adêncŭ vătĕmaţĭ, deórece caracterulŭ poliglotŭ alŭ acestei ţĕrĭ află expresiunea de dreptŭ publicŭ şi în dreptulŭ publicŭ alŭ Transilvaniei — abstrăgêndŭ dela mărturia lui Verböczy Tripartitum pars III. lit. 2 şi 3, că în Transilvania suntŭ în vigóre regulamente, carĭ se abatŭ dela regulamentele regatului Ungariei.

Astfelŭ hotăra articolulŭ de lege I alŭ dietei Transilvane din 1846/7:

§. 4. Tóte jurisdicţiunile, tóte judecătoriile şi oficiile civile au sĕ se foloséscă atâtŭ la pertractărĭ şi la redigearea protocólelorŭ, câtŭ şi în raporturile şi decretele lorŭ în mijloculŭ naţiunei maghiare şi sĕcuescĭ, de limba maghiară; ér în mijloculŭ naţiunii săsescĭ, de limba germană.

§. 5. Naţiunea săséscă rĕmâne cu privire la corespondenţa cu jurisdicţiunile şi de aci înainte prelângă datina observată dela redactarea articolului XXXI din anulŭ 1791 încóce.

După o desvoltare progresivă şi o apreţiare justă a principiului egalei îndreptăţirĭ a naţionalităţilorŭ s’a adusŭ legea despre folosirea celorŭ trei limbĭ ale ţĕrei, şi anume: a limbei maghiare, germane şi române, în comunicarea publică oficiósă, şi s’a sancţionatŭ de către Maiestatea Sa la 5 Ianuariu 1865.

Legea acésta s’a executatŭ timpŭ îndelungatŭ şi a corĕspunsŭ, ca nicĭ una până acum, pretenţiunilorŭ locuitorilorŭ poligloţĭ ai Transilvaniei, fără de a fi jignitŭ câtuşĭ de puţinŭ acţiunea monarchiei în afară şi unitatea statului înăuntru, posibilitatea practică a guvernării şi a administrării şi administraţiunea punctuósă a justiţiei.

Cu atâtŭ mai durerosŭ a trebuitŭ sĕ atingă pe poporaţiunea germană şi română din Transilvania regresulŭ pe terenulŭ egalei îndreptăţirĭ naţionale, cu câtŭ au fostŭ împedecate de a profità de egala îndreptăţire a limbei lorŭ prin legea „despre egala îndreptăţire a naţionalităţilorŭ« (Art. de lege XLIV din 1868.), creată după efectuirea uniunii Ardélului cu Ungaria, şi au fostŭ silite a aduce jertfe însemnate în favorulŭ limbei maghiare, declarate de limba oficială a statului. De atuncĭ li s’au impusŭ încă şi mai multe jertfe şi s’a restrânsŭ valórea limbelorŭ nemaghiare destulŭ de strâmtorate prin art. de lege 44 din 1868 şi mai tare, ba s’a nimicitŭ aşa ḑicêndŭ cu totulŭ, parte prin ordinaţiunĭ de ale înaltului guvernŭ, de ale autorităţilorŭ administrative şi de ale judecătorilorŭ, parte prin modificarea articolului de lege 44 din 1868 de către legislatură. Aşa de esemplu, ca sĕ amintimŭ numai unele, judecătoriile de ântêia instanţă — cu tóte că legislatura n’a modificatŭ nicĭ n’a ştersŭ cu desĕvêrşire §-ulŭ 8 alŭ articolului de lege 44 din 1868, ci din potrivă l’a garantatŭ şi pentru viitorŭ prin §. 6 lit. d) alŭ articolului de lege 4 din 1869 — şi în provinciile nemaghiare nu resolvéză acusările şi cererile partidelorŭ nemaghiare în limba acelora, redigează protocólele de instrucţiune, de ascultare de martorĭ, de oculaţiune şi de alte acte judecătorescĭ esclusivŭ numai în limba maghiară, dacă partidele, martorii şi experţii nicĭ nu o înţelegŭ: afară de aceste citaţiunile nu se scriu în limba maternă a partidei citate séu în limba protocolară a comunei, în care locuesce. Totŭ aşa se întêmplă în procesele criminale, că acusa, apĕrarea şi aducerea sentinţii cu prilegiulŭ pertractărilorŭ finale verbale, nu se efectuescŭ în limba maternă a acusatului, ci exclusivŭ în limba maghiară. Mai multe judecătorii de prima instanţă au sistatŭ prin simple hotărîrĭ judecătorescĭ folosirea limbelorŭ nemaghiare cu privire la presentările advocaţilorŭ purtarea proceselorŭ şi publicarea sentenţei, — fără nicĭ o considerare la § 9 alŭ articolului de lege 44 din 1868.

Pe calea legislaturii s’a impusŭ naţionalităţilorŭ nemaghiare jertfe grele, în specialŭ prin articolulŭ de lege XVIII din 1879, prin care se întroduce propunerea obligată a limbii maghiare în »scólele elementare« nemaghiare, şi anume se ameninţă prin numĕrulŭ órelorŭ dispuse, pe calea ordinaţiunii, instrucţiunea băieţilorŭ nemaghiarĭ cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ în urma rapórtelorŭ ministeriului de instrucţiune ordinaţiunile acele se execută în multe locurĭ astfelŭ, încâtŭ limba maghiară se preface în limbă de propunere alăturea cu ceealaltă limbă nemaghiară (cf. a vallás és közoktatásügyi m. k. ministernek a közoktatás állapotárol szoló és az országgyülés eléterjesztett tizenharmadik jelentése 1882/3—1883/4 pag. 58); totŭ astfelŭ de jertfe cere dela naţionalităţĭ şi articolulŭ de lege despre »scólele medii« XXX diu 1883.

Actele administraţiunei statului de Instrucţiune sunt mai multŭ potrivite spre a umple pe naţionalităţile nemaghiare de îngrijirĭ grele cu privire la viitorulŭ lorŭ. Prin ignorarea prescrierii positive a §-lui 17 din articolulŭ de lege 44 din 1868, din visteria statului nu se înfiinţéză scóle poporale şi medii nemaghiare, cu tóte că şi nemaghiarii contribue cu totŭ acele dărĭ, ca şi Maghiarii, se înfiinţéză însĕ cu multe cheltuelĭ scóle de statŭ maghiare alăturea cu cele germane şi române din comunele nemaghiare, carĭ se susţinŭ singurŭ numai din mijlócele naţionalităţilorŭ respective. Şi aci nu mai facemŭ nicĭ o observare asupra raportului oficialŭ alŭ dlui ministru de instrucţiune, în care se face cu privire la gimnasiulŭ de statŭ din Neoplanta declararea, că funcţiunea după chemarea sa e »maghiarisarea.« Regresulŭ scólelorŭ nemaghiare se constatéză în rapórtele oficióse ale înaltului ministerŭ de instrucţiune, presentate dietei, fără de nicĭ o exprimare a regretului — aşa scólele cu limba de propunere germană erau în Ungaria în anulŭ 1869 1232, ér’ în anulŭ 1880 numai 867, şi în anulŭ 1883 numai 690. — Relativŭ la raporturile scolare din capitală, unde pentru copii obligaţĭ de a cerceta scóla ai celorŭ 120,000 locuitorĭ germanĭ, nu există nicĭ o unică scólă poporală, se ḑice în raportulŭ alŭ ḑecelea alŭ dlui ministru de instrucţiune: »cele 14 scóle cu limbă de propunere maghiară s’a înmulţitŭ la 133, cele două scóle cu limba de propunere germană, cari s’au sortatŭ din anulŭ 1869, au încetatŭ cu totulŭ, érŭ numĕrulŭ scólelorŭ maghiaro-germane s’a redusŭ dela 28 la 6. Pe terenulŭ acesta a doveditŭ municipiulŭ capitalei unŭ resultatŭ, pentru care merită cu totŭ dreptulŭ recunoscinţa naţiunii,« («a 14 magyar tannyelvű iskola fölszaporodott 133-ra, az 1868-ben volt 2 német tannyelvű teljesen megszünt s a magyar-német tannyelvüek száma 28-ról 6-ra apadt. E téren a föváros közönsége oly eredményt mutatott fel, melyért a nemzet hálájàt méltán kiérdemli.‘ A vallás és közoktatásügyi m. kir. ministernek a közoktatás állapotáról szoló és az országyülés elé terjesztett tizedik jelentése 1879/80—1880/81 pag. 150). (Va urma)

A XII adunare generală ordinară

a Institutului de creditŭ şi de economii »Albina« din Sibiiu, ţinută în 27 Martie 1885.

(Urmare şi fine).

Cu anulŭ 1884 a espiratŭ şi alŭ doile periodŭ de şése anĭ, în care eşirea a doi membri din consiliulŭ Direcţiunei în fiecare anŭ se făcea conformŭ alineei 2 a § 36 din statute, prin tragere de sorţĭ Fiindŭ prin urmare stabilită acum şi ordinea vechimei în funcţiune a membrilorŭ Direcţiunei nóstre (encienitatea), astăḑi mai ântêiu vine a se efectui eşirea după acéstă ordine. Se consideră decĭ ca eşiţĭ din consiliulŭ Direcţiunei d-nii Georgiu Bariţiu şi Gregoriu Mateiu. Veţĭ binevoí a întregí aceste vacanţe prin alegere. Asemene espiră astăḑĭ mandatulŭ de trei anĭ alŭ comitetului de supraveghiare; vĕ rugămŭ a face şi alegerea acestuia.

Luândŭ decĭ actŭ de raportulŭ nostru presentŭ, după-ce veţĭ binevoí a ascultá şi raportulŭ d-lorŭ censorĭ asupra eserciţiului trecutŭ, vomŭ avé onórea a supune decisiunei d-vóstre.

a) aprobarea bilanţului încheiatŭ la 31 Decemvrie 1884;

b) absolutoriulŭ consiliului de Direcţiune de gestiunea sa;

c) distribuirea profitului curatŭ şĭ ficsarea dividendei.

Se dă apoi cetire următorului raportŭ alŭ comitetului de supraveghiare:

Onorabilă adunare generală!

Subsemnatulŭ comitetŭ de revisiune, esaminândŭ conformŭ §§ 57 şi 58 din statute contulŭ profitului şi perderilorŭ, precum şi bilanţulŭ institutului de creditŭ şi de economii »Albina» pentru anulŭ 1884, a aflatŭ tóte posiţiunile în deplină consonanţă cu registrele respective, purtate cu tótă esactitatea.

Ne luămŭ dar voiă a vĕ propune, a aprobá computulŭ anualŭ pro 1884 şi a da direcţiunei absolutoriulŭ.

In privinţa împărţirei profitului curatŭ suntemŭ de acordŭ cu propunerea Direcţiunei, de a se împărţí conformŭ § 62 din statute (urméză proiectulŭ de distribuire ca mai susŭ).

Sibiiu, în 22 Martie 1885.

Comitetulŭ de supraveghiare alŭ institutului de creditŭ şi de economiĭ „Albina.‘

Augustŭ Senor m. p., Dr. Aurelie Brote m. p.
Michael Kabdebo m. p. Cornelie Tobias m. p,
Ioanŭ Creţu m. p.

Adunarea generală:

a) ia spre plăcută sciinţă raportulŭ anualŭ alŭ Direcţiunei;

b) aprobă bilanţulŭ încheiatŭ la 31 Decemvrie 1884;

c) dă absolutoriulŭ Direcţiunei institutului de gestiunea sa trecută;

d) adóptă propunerile Direcţiunei pentru distribuirea profitului de 40,776 fl. 10 cr., în sensulŭ § 62 din statute şi ficséză dividenda anului 1884 cu 10%, prin urmare cuponulŭ dela acţiunile institutului scăḑĕtorŭ la 1 Iulie 1885 se va rĕscumpărá cu 10 fl.

Suma de 1,031 fl. 4 cr. resultată din bilanţŭ în sensulŭ § 62 lit. e) din statute pentru scopurĭ de binefacere, se distribue cum urméză:

1.	Fondului »Asociaţiunei transilvane‘ pentru scóla de fete cu internatŭ .	500 fl. — cr.
2.	Fondului pentru înfiinţarea scólei române centrale din Sibiiu	50 fl. — cr.
3.	Reuniunei române de cântărĭ în Sibiiu	50 fl. — cr.
4.	Reuniunei sodalilorŭ rom. din Cluşiu	50 fl. — cr.
5.	Reuniunei pentru înfrumseţarea oraşului Sibiiu	25 fl. — cr.
6.	Reuniunei pentru înfrumseţarea oraşului Braşovŭ	50 fl. — cr.
7.	Reuniunei de pompierĭ în Sibiiu .	26 fl. — cr.
8.	Societăţĭ de lectură Petru Maiorŭ a tinerimei române din Budapesta .	30 fl. — cr.
9.	Societăţii »Concordia« din Blaşiu .	25 fl. — cr.
10.	Reuniunei de pompierĭ din Sĕlişte .	25 fl. — cr.
11.	Pentru înfiinţarea unei reuniunĭ române de agricultură	201 fl. 04 cr

Preţulŭ marcelorŭ de presenţă pentru anulŭ 1885 se ficséză cu 4 florinĭ.

In consiliulŭ Direcţiunei se realegŭ d-nii George. Bariţiu şi Gregoriu Mateiu, ér în comitetulŭ de supraveghiare se alegŭ d-nii Nicanorŭ Frateşŭ, protosincelŭ, Corneliu Tobias, protonotarŭ alŭ comitatului Sibiiului, Dr. Aurelie Brote, directorŭ de bancă, Michael Kabdebo, bancherŭ şi Ioanŭ Creţu, vicenotarŭ la oficiulŭ orfanalŭ alŭ comitatului Sibiiului.

Cu aceste adunarea se încheiă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Berlinŭ, 2 Aprilie. — Impĕratulŭ, prinţulŭ de corónă şi toţĭ prinţii presenţĭ aci au gratulatŭ pe Bismarck şi cu cuvinte pĕtrunḑĕtóre i-au îmânatŭ chipulŭ împĕratului şi încoronarea din Versailles. Mai târḑiu apărură consiliulŭ federalŭ, ministeriulŭ de statŭ, comitetulŭ, care i-a îmânatŭ documentulŭ prin care ’i dăruesce moşia Schönhausen, numeroşĭ alţĭ deputaţĭ. Herbert Bismarck primì ordinulŭ „Vulturului roşu“ classa II.

Teatru de diletanţi.

Marţĭ 26 Martie v. (a treia ḑi de Paşcĭ) se vorŭ representá în sala redutei de aicĭ piesele: »Nino« de I. P. Cerchez şi »După teatru« de T. V. Stefaneli. — Inscrierĭ pentru bilete se potŭ face Sâmbătă 23 Martie v. între órele 2—6 la d-lŭ profesorŭ Iac. Mureşianu jun. Piaţă Nr. 22.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 1 Aprilie st. n. 1885

Rentă de aurŭ 4%	97.85
Rentă de hârtiă 5%	92.25
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107.50
Bonurĭ rurale ungare	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale transilvane	100 60
Bonurĭ croato-slavone	100.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118.75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	118.75
Renta de hărtiă austriacă	82.30
Renta de arg. austr.	82.75
Renta de aurŭ austr.	107.75
Losurile din 1860	139.—
Acțiunile băncei austro-ungare	860 —
Act. băncei de creditŭ ung.	295 70
Act. băncei de creditŭ austr.	292.—
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.81
Napoleon-d'orĭ	9.81½
Mărcĭ 100 împ. germ.	60.70
Londra 10 Livres sterlinge	124.40

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 19 Martie st. v. 1885

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	90¼	—
Renta rom. amort. (5%)	92¾	—
» convert. (6%)	88¾	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	31	—
Credit fonc. rural (7%)	99⅛	—
» „ „ (5%)	84¼	—
» » urban (7%)	96	—
» » » (6%)	90	—
» » » (5%)	81½	—
Banca națională a României	1190	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	300	—
« » » Națională	225	—
Aurŭ	13.½%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieței Brașovŭ

din 2 Aprilie st. n. 1885.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.65	8.68
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'orĭ	9.79	9.82
Lire turcescĭ	11.06	11.08
Imperialĭ	10.04	10.06
Galbenĭ	5.70	5.76
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.—
Ruble Rusescĭ	125.—	126.—
Discontulŭ	7—10 % pe anŭ.	

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe inia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timișŭ	1.33	—	—	10.15
Brașovŭ	2.06	—	—	10.50
	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighișóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediașŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blașiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiușŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vințulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clușiu	10.08	5.59	9.18	
	10.18	6.28	8.00	
Nedeșdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirișŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velințe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	
	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare	4.11	5.13	3.20	
	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriș	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeșdu	8.38	5.11	—	
Clușiu	8.57	5.40	7.08	
	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriș	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vințulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiușŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blașŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediașŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigișóra	4.50	4.17	12.15	
Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Brașovŭ	9.20	10.15	3.15	
	—	6.00	3.25	
Timișŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiușŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vințulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Șibotŭ	4.35	11.43	
Orăștia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborșin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulișŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovațŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ	12.32	8.05	9.45
	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ	3.35	5.30
	4.00	6.20
Glogovațŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulișŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborșin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăștiă	10.47	3.46
Șibotŭ	11.14	4.20
Vințulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiușŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timișóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Hațegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Banița	6.43
Petroșenĭ	7.00

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroșenĭ	8.56
Banița	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Hațegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.